

EM0003 Introducció al dret i dret mercantil

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Diplomatura Ciències Empresariales

Curs 2002-2003

anual

assignatura troncal

9 crèdits

Departament de DRET
PRIVAT

Campus de Montilivi

17071 Girona

fax +34 972 41 80 32

elena.boet@udg.es / tomas.martinez@udg.es /

francesc.rebled@udg.es

PROGRAMA D'INTRODUCCIÓ AL DRET I DRET MERCANTIL

Professors: Elena Boet Serra/ Tomàs Martínez Lozano / Francesc Rebled Serra

Objectius:

Al final del període lectiu, l'alumne haurà d'estar en condicions de donar resposta a tots i cadascun dels punts esmentats en el programa, amb la qual cosa demostrarà haver adquirit els coneixements suficients per superar l'assignatura. A aquest efecte, és imprescindible que segueixi les lliçons amb els textos legals corresponents i que completi i contrasti les explicacions amb el seguiment detallat de les obres ressenyades com a bibliografia bàsica. També és recomanable que consulti puntualment la resta de bibliografia citada.

Programa teòric:

I. INTRODUCCIÓ AL DRET

Lliçó 1. L'ORDENAMENT JURÍDIC

1. El concepte de dret i d'ordenament jurídic. 2. La regulació jurídica de l'activitat econòmica: dret públic i dret privat. 3. Branques del dret privat.

Lliçó 2. EL SISTEMA DE FONTS DEL DRET

1. La norma jurídica en general: estructura i classes. 2. Les fonts del dret. A) La Constitució. B) La Llei: concepte i classes. C) Els reglaments. D) El costum i els usos normatius. E) Els principis generals del dret. 3. Dret comunitari: fonts i institucions.

Lliçó 3. APLICACIÓ I EFICÀCIA DE LES NORMES JURÍDIQUES

1. Els criteris d'interpretació de les normes jurídiques. 2. La integració de les normes jurídiques: analogia i equitat. El valor de la jurisprudència. 3. Infracció de les normes jurídiques i la seva sanció. 4. La renúncia al dret aplicable i el frau a la Llei.

Lliçó 4. LA PERSONA

1. La persona física. 2. La representació 3. La persona jurídica: tipus.

Lliçó 5. EL PATRIMONI

1. Els béns i les coses. 2. La distinció entre béns de domini públic i de propietat privada. 3. La distinció entre béns mobles i immobles. 4. Classes de coses. 5. La producció i explotació de les coses: els fruits

Lliçó 6. ELS DRETS SUBJECTIUS

1. Concepte de dret subjectiu. 2. L'adquisició i extinció dels drets subjectius. 3. L'exercici dels drets i els seus límits: abús de dret i el principi general de la bona fe. 4. Els límits temporals de l'exercici dels drets: la prescripció i la caducitat.

Lliçó 7. LA BASES JURÍDIQUES DEL SISTEMA ECONÒMIC

1. Els principis constitucionals del sistema econòmic. 2. La propietat privada en el Codi civil i en la legislació especial. 3. Propietat, copropietat i possessió. 4. Referència a la propietat horitzontal.

Lliçó 8. ELS DRET REALS

1. Drets reals i drets de crèdit. 2. Tipus de drets reals. A) Drets de gaudiment. B) Drets reals de garantia C) Drets reals d'adquisició preferent. 3. Sistema d'adquisició i transmissió dels drets reals. 4. La publicitat dels drets reals immobiliaris: el Registre de la Propietat.

Lliçó 9. OBLIGACIONS I CONTRACTES

1. La relació obligatòria: concepte i estructura. Les fonts de les obligacions. 2. Classes d'obligacions. A) Genèriques i específiques. B) Alternatives i facultatives C) Mancomunades i solidàries. D) Les obligacions pecuniàries. E) Les obligacions recíproques. 3. El contracte. Contingut. A) El principi d'autonomia privada. B) Contractes típics i atípics. 4. La ineficàcia del contracte. A) La nul·litat. B) L'anul·labilitat. C) La rescissió.

Lliçó 10. EL COMPLIMENT I L'INCOMPLIMENT DE LES OBLIGACIONS

1. El pagament: subjectes i requisits objectius. 2. La mora del deutor. 3. L'incompliment. A) Execució forçosa. B) Responsabilitat per danys i perjudicis. 4. Causes d'exoneració del deutor.

Lliçó 11. LA PROTECCIÓ DEL DRET DE CRÈDIT

1. La responsabilitat patrimonial universal del deutor. 2. Accions subrogatòria, directa i pauliana. 3. Altres instruments de garantia. A) El dret de retenció. B) La pena convencional. C) Les arres.

Lliçó 12. CONTRACTES EN PARTICULAR (I)

1. Doctrina general sobre la compravenda: compravenda civil i compravenda mercantil. 2. Estructura del contracte de compravenda. 3. Obligacions del comprador. 4. Obligacions del venedor. 5. Compra-ventes especials. Compravenda de béns mobles a terminis. 6. El contracte de permuta. 7. La donació.

Lliçó 13. CONTRACTES EN PARTICULAR (II)

1. Contracte d'arrendament del CC: Concepte i característiques. 2. Legislació especial sobre arrendaments urbans. Idees directrius i característiques. 3. L'arrendament de serveis. 4. El contracte d'obra.

Lliçó 14. CONTRACTES EN PARTICULAR (III)

1. El contracte de mandat. 2. El contracte de préstec. Règim jurídic i classes. 3. El contracte de dipòsit: concepte i característiques. 4. La societat civil. 6. Els contractes aleatoris. 7. El contracte de fiança.

Lliçó 15. NOVES FIGURES CONTRACTUALS

1. L'arrendament financer o *leasing*. 2. El contracte de *factoring*: concepte, evolució i classes. 3. El contracte de franquícia o *franchising*: concepte i classes.

Lliçó 16. LA RESPONSABILITAT EXTRA CONTRACTUAL

1. Concepte i fonament. 2. La responsabilitat per fets propis. 3. La responsabilitat per fet aliè. 4. La responsabilitat objectiva o sense culpa. 4. L'obligació d'indemnitzar: pressupòsits i abast.

II. DRET MERCANTIL

Lliçó 17. L'EMPRESA I L'EMPRESARI

1. El Dret Mercantil. 2. L'empresa i l'empresari. 3. El Registre Mercantil. 4. La disciplina comptable.

Lliçó 18. PROPIETAT INDUSTRIAL

1. Protecció de les invencions. 2. Protecció dels signes distintius.

Lliçó 19. DRET DE LA COMPETÈNCIA.

1. Defensa de la competència. 2. Repressió de la competència deslleial.

Lliçó 20. SOCIETATS PERSONALISTES.

1. Societat col·lectiva. 2. Societat comanditària simple.

Lliçó 21. SOCIETATS DE CAPITAL. LA SOCIETAT ANÒNIMA.

1. Constitució. 2. Capital i accions. 3. Òrgans socials. 4. Modificació d'estatuts. 5. Dissolució i Liquidació.

Lliçó 22. LA SOCIETAT DE RESPONSABILITAT LIMITADA.

1. Constitució. 2. Capital i participacions. 3. Òrgans socials. 4. Modificació d'estatuts. 5. Dissolució i Liquidació.

Lliçó 23. TÍTOLS VALORS.

1. Teoria dels títols valors. 2. Lletra de canvi. 3. Pagaré. 4. Xec.

Lliçó 24. CONTRACTACIÓ MERCANTIL.

1. Especialitats. 2. Operacions bancàries. 3. Contracte d'assegurança.

Lliçó 25. DRET CONCURSAL .

1. La reforma del Dret Concursal. 2. Suspensió de pagaments. 3. Fallida.

Programa de pràctiques:

Les Activitats Acadèmicament Dirigides (AAD) es duran a terme de la següent manera: durant les primeres sessions de cadascun dels semestres es facilitarà als alumnes una llista de qüestions sobre matèries contingudes en el programa. Al final de cadascun dels semestres aquest llistat de qüestions serà discutit i resolt a classe pels estudiants juntament amb el professor, tenint en compte que, com a mínim, una de les preguntes de l'examen es correspondrà amb algun dels temes que s'inclouen en el *llistat de qüestions*

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

La docència s'organitza en funció del nombre de crèdits atribuïts a l'assignatura (9 crèdits). En les seves

exposicions, els professors seguiran el programa de l'assignatura i organitzaran la docència d'acord amb ell.

Durant el primer semestre s'explicarà la part del temari corresponent a *Introducció al Dret i Dret Civil patrimonial*. Després del període d'exàmens del mes de febrer s'explicarà la part de *Dret Mercantil*.

Sistema d'avaluació:

L'avaluació es durà a terme mitjançant:

- a. Un examen parcial en el mes de febrer, on l'alumne s'examinarà de la part d'*Introducció al Dret i Dret Civil patrimonial*. Aquest examen tindrà caràcter alliberatori.
- b. Un examen final amb dues convocatòries: juny i setembre. En el mes de juny hi haurà un examen de tot el programa per a aquells estudiants que no haguessin alliberat la part d'*Introducció al Dret i Dret Civil patrimonial*. Els alumnes alliberats només s'hauran d'examinar de la part de *Dret Mercantil*. En qualsevol cas, els alumnes que no haguessin superat les dues parts el mes de juny, hauran d'examinar-se de la totalitat del programa el mes de setembre.

Els exàmens consistiran en tres blocs:

- a. Un primer bloc de preguntes tipus test de resposta múltiple. Les respostes errònies no puntuen negativament.
- b. Un segon bloc de preguntes curtes amb la possibilitat que se'n pugui triar algunes. Com a mínim una de les preguntes de l'examen es correspondrà amb algun dels temes que s'inclouen en el *llistat de qüestions*. Aquestes preguntes es desenvoluparan en una extensió màxima d'una cara de full.
- c. Una pregunta tipus tema que s'haurà de desenvolupar detalladament sense límit d'espai.

Bibliografia bàsica:

a) Introducció al Dret i Dret Civil patrimonial

Carlos LASARTE ÁLVAREZ, *Curso de Derecho civil patrimonial. Introducción al Derecho*, 7ª ed. rev., Madrid, Tecnos, 1996.

José Luis LACRUZ BERDEJO, *Nociones de Derecho civil patrimonial e introducción al derecho*, 3ª ed., Madrid, Dykinson, 2002.

Manuel ALBALADEJO GARCÍA, *Compendio de derecho civil*, 11ª ed., Barcelona, J. M. Bosch, 2001.

Vicente TORRALBA SORIANO, *Derecho Civil para ciencias económicas y empresariales*. Vol. I i II, 2ª ed., Barcelona, EUB, 1995.

b) Dret Mercantil

Guillermo J. JIMENEZ SANCHEZ, *Lecciones de Derecho Mercantil*, Madrid, Tecnos, 2002.

Fernando SÁNCHEZ CALERO, *Principios de Derecho mercantil*, 6ª ed., Madrid, McGraw-Hill, 2002.

Francisco VICENT CHULIÀ, *Introducción al Derecho Mercantil*, 15ª ed., Valencia, Tirant lo Blanc, 2002.

Bibliografia complementària:

a) Introducció al Dret

Luis Díez-PICAZO, *Fundamentos de derecho civil patrimonial*, vol. I, *Introducción. Teoría del contrato*; vol. II, *Las relaciones obligatorias*, 5ª ed., Madrid, Civitas, 1996.

Luis Díez-PICAZO y Antonio GULLÓN, *Sistema de derecho civil*, vol. I, *Introducción. Derecho de la persona. Autonomía privada. Persona jurídica*, 10ª ed., Madrid, Tecnos, 2001; vol. II, *El contrato en general. La relación obligatoria. Contratos en especial. Cuasi contratos. Enriquecimiento sin causa. Responsabilidad extracontractual*, 9ª ed., Madrid, Tecnos, 2001.

b) *Dret Mercantil*.

Fernando SÁNCHEZ CALERO, *Instituciones de Derecho mercantil*, vols. I - II, 24ª ed., Madrid, Editoriales de Derecho Reunidas, 2002.

Rodrigo URÍA, *Derecho mercantil*, 28ª ed., Madrid, Marcial Pons, 2001.